

Пролог

Париж, бижутерска къща Cartier, Рю дьо ла Пе № 13, ноември 1914

Жана вдиша и издиша дълбоко за пореден път, но тази тежест, това предчувствие, че нещо пагубно щеше да се случи, нещо, което щеше изцяло да изтръгне почвата изпод краката ѝ и тя нямаше да може да го контролира, беше неизбежно. Хвана се с една ръка за кръглата масичка в средата на приемния салон, на която както винаги имаше голям букет цветя, чиито ежеседмични доставки продължаваха, сякаш всичко си беше постарому. Дишаше със затворени очи, отново и отново, така както я беше посъветвала Коко. Стисна талисмана, който се намирал в джоба на полата ѝ – малка черна стъклена пантера, която *grand-mère*¹ ѝ беше подарила за специалната ѝ гървена етажерка и която Жана носеше със себе си, откакто бе напуснала бащиния дом. Но напоследък, изглежда, този талисман отказваше да действа.

Изпълнена със страх, се ослуша за сирена. Но беше тихо, дори твърде тихо, тъй като половината жители на Париж вече не бяха тук, включително Луи, Пиер и Жак. За няколко седмици Париж се бе превърнал в град, обитаван от жени.

Жана се огледа в приемния салон. Витрините от гърбово гърво бяха почистени, индийският копринен килим изглеждаше като нов. Пищният полилей блестеше в целия си разкош. От люнетите над вратите любопитно я наблюдаваха почистените фигури и образи от Античността, които винаги бе смятала за малко кичозни. Дори окаченият таван, създаващ задушевна атмосфера, блестеше както никога досега, защото Жана се бе качила на най-високата стълба, която беше успяла да намери, и бе третирила гървото с масло. Беше се захванала с тези задачи, за да не полудее.

Какво друго ѝ оставаше? Рядко влизаха клиентки, или пък клиенти, които искаха да се сдобият с бижута за любимата си. Напоследък най-добре се продаваха мастилени писалки, запалки и някои от онези не особено изискани, но морално приемливи патриотични брошки, които отскоро произвеждаха. Никой нямаше пари, повод за празнуване или възможност да подарява накити и бижута. Пое дълбоко въздух и бавно го изпусна. Вдишване и издишване. Жана трябваше да се овладее, за да не се разплаче.

Пусна пантерата в джоба си, изпъна гръб, закрачи по плътния килим към входната врата и я отвори. В магазина нахлу студен и сух въздух. Въздух, който ободряваше и освежаваше, който даваше усещането, че всичко бе наред, като в един съвсем обикновен ноемврийски ден. На Рю дьо ла Пе по нищо не личеше, че докато тя наглеждаше магазина, в този момент някъде падаха бомби и мъже биваха разстрелвани. По тротоарите бързаха жени, на път към работното си място или магазина. Повечето търговски обекти бяха отворени, макар и не много добре посещавани. Жана предпочиташе да не мисли за обявените купони за храна и въведените ограничения. Не, тя щеше да стои на пост. Тук, при Cartier, на Рю дьо ла Пе в сърцето на Париж. Беше доста странно, дори нелепо,

¹ Баба (фр.) Бел. прев.

че тя – точно тя, почти сама управляваше бижутерската къща. Такъв беше животът: понякога поемаше по неведоми пътища.

– Бонжур, Жана – поздравя я приближаваща се жена. Вярно, днес беше денят от седмицата, в който се изработваха споменатите брошки, химикалки и други дреболии. Тъй като Никол бе единствената жена в работилницата, и понастоящем единствената златарка, беше поела тази задача.

– Бонжур, Никол, влизай. – Жана я презърна за поздрав, след което се отгърпна, за да ѝ направи място да мине. Въздържа се от въпроси за семейната ситуация, защото знаеше, че синовете ѝ служеха в армията.

– Веднага се захващам с работата – каза Никол и също пропусна да се информира за състоянието на мъжете от семейство Картие. Прекоси салона с перлите и изчезна в задната част на бижутерската къща. Жана зарея поглед след нея с надеждата, че в този перлен салон, както и в съседната стая, в белия и зеления салон скоро отново щяха да се водят ведри разговори, свързани с продажби, да се пие шампанско и да се опаковат червени кутийки. Толкова много се надяваше, че всичко ще бъде както преди. Както преди тази проклетата война, която бе обхванала Европа след атентата в Сараево срещу австрийския престолонаследник Франц Фердинанд и съпругата му.

Очите на Жана се насълзяваха всеки път, когато мислеше за това как се бе сбогувала с Луи.

„Не плачи, та petite panthère“² – бе казал той, галейки я по косата. „Не плачи. Много бързо ще победим немците и тогава ние двамата с теб...“ Беше прекъснал, щом брат му Пиер бе приближил към тях в униформа, за да попита дали Луи е готов за тръгване. Най-малкият от братята Картие – Жак, вече се бе отправил към своя кавалерийски полк. А Пиер и Луи трябваше първо да отидат до Бордо, за да помогнат в администрацията там, защото управляващите се бяха оттеглили от Париж, за да устроят командния си център петстотин километра южно от столицата.

„Тогава ние двамата какво?“ – бе попитала Жана набързо. Как може Пиер да ги прекъсне точно в този важен момент? Да не би Луи да искаше да каже, че те... Не смееше да си го и помисли, камо ли да го изрече. Той да не би да имаше предвид, че тогава щяха да се оженят? Спомни си как сърцето ѝ заби лудо и тя притаи гръх, за да не изпусне реакцията и отговора му.

Но той се бе обърнал към Пиер, за да му отговори, че бил готов да срита задниците на немците, беше я целунал още веднъж по бузата и се бе качил във военния автомобил. Поне двамата братя не бяха разпределени на фронта, а в кабинет в Бордо. Въпреки това не беше ясно кога Жана щеше да види Луи отново. Също толкова неясно бе и това, което той искаше да каже с последното си изречение. Само ако беше онова, на което тя се надяваше! Дали щеше да повтори въпроса си, когато пак се срещнат, когато най-накрая се видят лице в лице?

Тя така силно копнееше за деня, в който той щеше да е тук при нея, в Париж!

В този момент зави оглушителна сирена. Сърцето на Жана препусна, болката в тила ѝ се засили. Тя бързо затвори вратата на магазина откъм

² Малката ми пантера (фр.) Бел. прев.

улицата, извика Никол, която, за щастие, не бе стигнала до работилницата, и двете жени слязоха по стълбите към мазето, докато Никол шепнеше припряно молитва за красивия Париж, за уникалните бижута на Cartier в трезора над тях, за своята сигурност и разбира се, за Жана.